

- Europski dan odvjetnika 2018.
- Revizija statuta CCBE-a
- Multilateralne razmjene odvjetnika
- Prijedlog Europske komisije o zakonu o trgovačkim društvima
- Projekt REFOTRA
- E-pravosuđe: era elektronske informatike

Europski dan odvjetnika

EUROPSKI DAN ODVJETNIKA 2018. - «ZAŠTO SU ODVJETNICI VAŽNI - OBRANA BRANITELJA VLADAVINE PRAVA»

[Europski dan odvjetnika](#) (ELD) događaj je koji povećava pozornost na vrijednosti koje su zajedničke svim odvjetnicima, na ključni doprinos odvjetnika pravosudnom sustavu, na njihovu ulogu u obrani i promoviranju vladavine prava. Ovaj se dan obilježava svake godine 25. listopada istoga dana kada se obilježava i [Europski dan pravde](#). Ovogodišnja tema Europskog dana odvjetnika je «Zašto su odvjetnici važni - obrana branitelja vladavine prava».

U fokusu ovogodišnjeg Europskog dana odvjetnika je sve veći broj napada na odvjetničku profesiju i potrebu da se s tim problemom pozabavimo, kako bi odvjetnici mogli izvršavati svoju zadaću branitelja ljudskih prava. Odvjetnici su ključni akteri u poštivanju vladavine prava: oni pokreću inicijative protiv nelegalnih situacija i brane prava građana. Ipak, sve ću češće odvjetnici mete teških napada u čitavom svijetu, uključujući i europske zemlje. Ti napadi uključuju prijetnje, nadzor, uznemiravanja pa čak i ubojstva.

Takva situacija duboko utječe na društvu, jer se zbog toga može dogoditi da građani nemaju pristup pravoj obrani svojih prava. Svi odvjetnici moraju moći izvršavati svoje profesionalne aktivnosti bez straha od represija, zastrašivanja ili bilo kojeg drugog oblika miješanja u njihov posao.

CCBE i druge organizacije europskih odvjetnika, poput odvjetničkih komora i zborova, vrlo su aktivni u pružanju podrške ugroženim odvjetnicima. Djelovanje CCBE-a u području obrane branitelja (odvjetnika - branitelja vladavine prava) uključuje i dodjeljivanje godišnje Nagrade CCBE-a za ljudska prava. Nagrada se dodjeljuje uglednim odvjetnicima ili odvjetničkim organizacijama koje pokazuju svoju izrazitu privrženost i posvećenost održavanju i promoviranju temeljnih vrijednosti. Te se vrijednosti temelje na aktivnostima u području ljudskih prava: obraćanje nacionalnim vlastima u vezi kršenja odvjetničkih prava, podizanje pozornosti u EU i na međunarodnoj razini o odvjetnicima žrtvama kršenja ljudskih prava itd.

U tom kontekstu, važna inicijativa koju podržava CCBE je prijedlog o usvajanju Europske konvencije o odvjetničkoj profesiji. Postojeći međunarodni i europski instrumenti u vezi odvjetničke profesije nisu obvezujući. Obvezujući instrument koji bi štutio odvjetničku ulogu, a time i prava građana bio bi veliki korak naprijed u zaštiti ljudskih prava i vladavine prava.

Parlamentarna skupština Vijeća Europe usvojila je u tom smislu u siječnju 2018. prijedlog Konvencije. Odbor ministara Vijeća Europe trebao bi o tom pitanju odlučivati početkom 2019. CCBE je izrazio svoje stajalište o važnosti Europske konvencije o odvjetničkoj profesiji u dokumentu koji je dostupan na sljedećem [linku](#).

Što građani mogu očekivati od Europskog dana odvjetnika?

Na Europski dan odvjetnika, odvjetničke komore diljem Europe, kao i drugi dionici pravosudnog sustava (odvjetnici, sudovi, pravni fakulteti, student itd.) predstavljaju odgovarajuće publikacije i organiziraju aktivnosti kako bi potaknuli svijest građana o ulozi odvjetnika u zaštiti vladavine prava.

Odvjetničke komore se potiču da organiziraju događaje, objavljuju obrazovne materijale i provode programe koji promoviraju Europski dan odvjetnika. Događaji su otvoreni za sve one kojima je u interesu vladavina prava i uloga odvjetnika u obrani građana.

Na CCBE-evoj internetskoj stranici dostupni su materijali u vezi [Europskog dana odvjetnika](#).

CCBE vas poziva da sudjelujete u Europskom danu odvjetnika 25. listopada 2018. Ako želite izraziti svoje mišljenje o ovom događaju na društvenim mrežama, molimo vas da koristite hashtag #EuropeanLawyersDay.

Želite li dobiti više informacija o Europskom danu odvjetnika?

Ako je Vaš odgovor potvrđan, molim Vas da se javite Pauli Garrido, zaduženj za komunikacije pri CCBE-u na mail: garrido@ccbe.eu.

REVIZIJA STATUTA CCBE-A

Predsjedništvo CCBE-a je 27. kolovoza oformilo Radnu skupinu za reviziju statuta, čiji je zadatak da pregleda statute CCBE-a kako bi oni bili relevantni i usklađeni. Dankinja Anne Birgitte Gammeljord imenovana je predsjednicom Radne skupine. Tajnik će biti Simone Cuomo, viši pravni savjetnik CCBE-a, a članovi Radne skupine su:

- Marcella Prunbauer – Austrija
- Dirk Van Gerven – Belgija
- Evangelos Tsouroulis – Grčka
- Marco Vianello – Italija
- Hans Vogels – Nizozemska

MULTILATERALNA RAZMJENA ODVJETNIKA

Zaklada europskih odvjetnika uložila je napor u stvaranje razumljive i dokazano učinkovite multilaterane sheme razmjene odvjetnika u Europi. Projekt multilateralne razmjene odvjetnika, čiji je suosnivač program Justice Europske unije, započeo je s velikim nadama i sada raspolaže s potrebnim rezultatima kako bi dokazao svoju izvodljivost i uspjeh. Tijekom prve godine projekta (srpanj 2017. - srpanj 2018.), 33 odvjetnika iz 7 država članica iskoristilo je mogućnost rada u inozemstvu u institucijama u pravnom sektoru i svoje su iskustvo ocijenili prosječnom ocjenom 4.8 od 5.

Ovako u grubim crtama funkcionira mehanizam razmjene: odvjetnici koji su prošli nacionalni proces selekcije dobiju na ponudu mjesto u nekoj instituciji u inozemstvu (u odvjetničkim komorama ili odvjetničkim tvrtkama) prema njihovim sklonostima, profilu, jezicima koje govore i područjima stručnosti. Tijekom razmjene,

koja traje deset radnih dana, sudionike nadzire odvjetnik u instituciji, koji je zadužen za to da im dodijeli određene zadatke, pruži informacije o nacionalnom zakonodavstvu te da ih prati tijekom svakodnevnog profesionalnog rada. Osim toga, sudionici ovog projekta mogu nazočiti sudskim raspravama, sudjelovati na konferencijama i seminarima, posjetiti nacionalne institucije u drugim zemljama ili nazočiti nekim drugim događajima.

Osim odličnih ocjena koje su dali ovom projektu, odvjetnici i institucije koje su sudjelovale u njemu, ističu dodanu vrijednost projekta u sljedećim područjima: a) veća mobilnost odvjetnika u Europi b) bolje poznavanje stranih pravosudnih sustava c) učvršćivanje prekogranične mreže odvjetnika i odvjetničkih tvrtki i d) sudjelovanje u razvoju europske pravne kulture.

Ali napori ne mogu ovdje stati. Na temelju već uspostavljenih uspješnih mehanizama, Zaklada europskih odvjetnika radi na nastavku ovog projekta, tako da bi veći broj europskih odvjetnika mogao koristiti znanje i iskustvo iz takvih razmjena.

PRIJEDLOZI EUROPSKE KOMISIJE O ZAKONU O TRGOVAČKIM DRUŠTVIMA

Ostvarivanje dubljeg i uravnoteženijeg tržišta predstavlja jedan od deset ključnih prioriteta Komisije, zajedno s razvojem jedinstvenog digitalnog tržišta. Strategija jedinstvenog digitalnog tržišta 2015. i Akcijski plan e-vlade 2016. istaknuli su ulogu javne administracije u tome da pomognu tvrtkama da jednostavno pokrenu posao, da mogu raditi online i širiti svoj posao preko granica, [prema Komisiji](#).

Sljedeći taj trend, Komisija je 25. travnja 2018., objavila dva prijedloga kao dio [«paketa zakona o trgovačkim društvima»](#) : (1) Prijedlog direktive o promjeni Direktive (EU) 2017/1132 u vezi prekograničnog spajanja i promjena i (2) Prijedlog direktive o promjeni Direktive (EU) 2017/1132 u vezi korištenja digitalnih alata i procesa u zakonu o trgovačkim društvima.

CCBE aktivno prati i analizira prijedloge Komisije. U stvari, 26. lipnja 2018. Stalni odbor CCBE-a usvojio je [dva dokumenta](#) s komentarima u vezi prijedloga Komisije.

U prvom prijedlogu, Komisija želi uvesti zajedničku proceduru na razini EU-a u vezi prekograničnih transformacija i podjela te zadržati trenutna pravila u vezi prekograničnih spajanja. Prema Komisiji, tvrtke bi trebale moći na djelotvoran način izvršavati svoje pravo na slobodu osnivanja, to znači da se mogu moći fuzionirati, spajati, dijeliti ili prebaciti svoje registrirano sjedište iz jedne države članice u drugu ("konverzija" ili "transformacija") bez da prije toga moraju likvidirati društvo i izgubiti svoju pravnu osobnost, kao što je to priznao Sud pravde u presudi Polbud (C-106/16) iz listopada 2017. Komisija, kako bi spriječila potencijalne zloporabe, predlaže utvrđivanje strogih mjera sigurnosti kako bi se zaštitila prava i interesi radnika, dionika i kreditora, i kako bi se spriječilo da se te procedure

koriste za umjetne dogovore, uključujući i one čiji je cilj dobivanje nepotrebnih poreznih povlastica.

Što se tiče digitalizacije, [prema priopćenju za novinare Komisije](#), samo 17 država članica omogućava čitavu online proceduru za registraciju tvrtki. Prijedlog Komisije o digitalnim alatima u zakonu o trgovačkim društvima uvodi revolucionarnu mogućnost: tvrtke će se moći registrirati, otvarati nove ogranke online u svim zemljama članicama. Kao što se to ističe u priopćenju Komisije, "prijelazak na digitalne varijante učinit će čitav proces djelotvornijim i isplativijim". Pravila će stimulirati potencijalni rast tvrtki u EU zahvaljujući otvaranju i vođenju online poslova.

CCBE pozdravlja ta dva prijedloga, budući da oni namjeravaju olakšati prekogranične operacije i modernizirati pravila zakona o trgovačkim društvima. Međutim, Odbor za trgovačko pravo CCBE-a napravio je dubinsku analizu prijedloga i pronašao pravne rupe ili pravne zamke u prijedlozima Komisije, koji su razrađene [u dokumentima koje je usvojio CCBE](#).

Sljedeći korak koji se odnosi na prijedloge Komisije uključuje dva suzakonodavca: Europski parlament (EP) Vijeće EU-a, koje je sada pod austrijskim predsjedanjem. Obje institucije sada će raspravljati i pregovarati o prijedlozima Komisije kroz standardne zakonodavne procedure. Vijeće je već započelo sa svojim zakonodavnim radom: EP je imenovao dva izvjestitelja da naprave nacrt izvještaja za svaki od ova dva prijedloga kako bi mogli iznijeti svoje amandmane i pripremiti stajalište za prvo čitanje.

CCBE prati ove prijedloge s velikim zanimanjem i dijeli svoja razmišljanja u svojim [komentarima](#) koji izražavaju zabrinutost odvjetničkih komora i odvjetnika u području trgovačkog prava unutar digitalnog okruženja koje je u stalnom rastu.

PROJEKT REFOTRA

Vijeće odvjetničkih komora Europe (CCBE) i Odbor za obrazovanje/edukaciju CCBE-a već nekoliko godina raspravlja o priznavanju stranih obrazovnih aktivnosti za odvjetnike (uključujući i obrazovne aktivnosti odvjetnika u državni članici koja nije država u kojoj su ti odvjetnici registrirani).

U veljači 2017. 40 europskih odvjetničkih komora potpisalo je [Memorandum o međusobnom priznavanju cjeloživotnog prekograničnog obrazovanja odvjetnika](#). Tim Memorandumom, potpisnici su se složili o sljedećem:

«Broj sati ili bodova o cjeloživotnom profesionalnom obrazovanju koje su odvjetnici upisani u odvjetničku komoru jedne od zemljama članica stekli, mora biti uzeto u obzir u njihovoj matičnoj jurisdikciji kako bi im se pomoglo da ispune svoje obveze u skladu s nacionalnim, regionalnim ili lokalnim pravilima i bez predrasuda prema bilo kojem nacionalnom, regionalnom ili lokalnom evaluacijskom sustavu».

Kako bi se moglo prijeći na sljedeću fazu priznavanja prekogranične edukacije, potreban je daljnji rad na tom pitanju. U tom pogledu Zaklada europskih odvjetnika i CCBE pokrenuli su projekt REFOTRA koji se financira uz podršku Programa Justice Europske unije.

Projekt REFOTRA podijeljen je u tri različite faze i svaka faza ima važan cilj:

1. [završiti istraživanje koje je CCBE pokrenuo 2015. i 2016. o obveznom nacionalnom režimu edukacije](#) kako bi se dobio kompletan uvid u trenutačne situacije o međusobnom priznanju prekogranične edukacije u zemljama članicama EU-a,
2. sačiniti preporuku (preporuke) čiji će cilj biti načelno automatsko priznavanje edukacije u drugoj zemlji članici;
3. razmotriti s odvjetničkim komorama nekih zemalja članica EU-a pitanje kako će funkcionirati priznavanje edukacija koje će se temeljiti i na preporukama.

U lipnju 2018. glavna skupina projekta REFOTRA održala je svoj prvi sastanak. Skupina trenutačno radi na upitniku, o kojem će se raspravljati na sljedećem sastanku Odbora za edukaciju u rujnu. Upitnik će tada biti poslan izaslanstvima CCBE-a da daju svoj doprinos i svoje mišljenje.

E-PRAVOSUĐE: ERA ELEKTRONIČKE INFORMACIJE

U eri elektroničke informacije i sve većeg korištenja rastuće umjetne inteligencije, CCBE je poduzeo važne korake kako bi se o ovom pitanju senzibilizirali odvjetnike i educirali ih o tim pitanjima. CCBE je 26. lipnja 2018. sudjelovao u radu radne skupine za e-pravosuđe Vijeća EU-a, u kojem su se praktičari okupili u radu na predstojećem europskom Akcijskom planu e-pravosuđa (2019-2023), o kojem se trenutačno pregovara a taj bi plan trebao biti usvojen do kraja ove godine. Kao relevantni dionik, CCBE je pozvan da predloži projekte za novi Akcijski plan. Ovaj članak objašnjava zašto je e-pravosuđe važno za odvjetnike; zašto su odvjetnici važni za razvoj e-pravosuđa, kao i projekte koje je CCBE predložio za akcijski plan e-pravosuđe 2019.-2013.

Je li e-pravosuđe važno za odvjetnike?

Sustav e-pravosuđa je vrlo važan za odvjetnike: e-pravosuđe može olakšati profesionalni život odvjetnika i omogućiti im da djelotvornije rade svoj posao. Osim toga s deontološkog stajališta, e-pravosuđe moglo bi imati praktične i pravne posljedice na odvjetnike, posebice što se tiče zaštite podataka i profesionalne odgovornosti. Zbog toga odvjetnici moraju znati kako na siguran i djelotvoran način mogu koristiti sustav e-pravosuđe.

Zašto su odvjetnici važni za e-pravosuđe?

E-pravosuđe je važan alat za odvjetnike, ali odvjetnici su također relevantni dionici za razvoj e-pravosuđa. Ovi profesionalci su jedni od glavnih korisnika (usera) aplikacije e-pravosuđe. Kao takvi, oni mogu dati važna mišljenja i prijedloge te izraziti svoje zabrinutosti: sustav e-pravosuđe mora biti siguran i osigurati jednake uvjete za sve strane. Taj sustav mora također jamčiti odvjetnicima i njihovim strankama ista proceduralna prava kao i sustavi koji su se temelje na papirima.

Međutim, e-pravosuđe mora uzeti u obzir deontološke i statutarne obveze odvjetnika. Nove tehnologije već imaju veliki učinak na odvjetničku profesiju: postoje online odvjetnički imenici i razne platforme, aplikacije koje razvijaju odvjetničke komore postoje u brojnim državama članicama. U području stalnog rasta e-pravosuđa, CCBE je predložio nekoliko projekata za program 2019.-2023.

Prijedlozi CCBE-a za programe e-pravosuđa 2019.-2023.

Na sastanku Radne skupine za e-pravosuđe, CCBE je predao četiri prijedloga projekta u okviru predostojećeg akcijskog plana. Među tim projektima nalazi se projekt koji se odnosi na razvoj projekta o prekograničnoj identifikaciji europskih odvjetnika. Do današnjeg dana, ne postoji europska identifikacija za odvjetnike u zemljama članicama koja bi omogućila identifikaciju i provjeru da te osobe posjeduju profesionalnu titulu odvjetnika u jednoj od zemalja članica. CCBE je svjestan kompleksnosti situacije i predložio je stvaranje europskog identifikacijskog dokumenta za odvjetnike, koji bi odvjetnicima omogućio i pružio elektronički pristup pravnim procedurama u svim zemljama članicama.

Odvjetničke komore zemalja članica mogle bi pružiti informacije potrebne za europsku identifikaciju odvjetnika s obzirom da jedino odvjetničke komore mogu identificirati članove profesije i donijeti odluku da jedan odvjetnik više ne može izvršavati svoje dužnosti. Prekogranična identifikacija omogućila bi odvjetnicima da direktno sudjeluju u elektronskim pravnim procedurama u svim zemljama članicama. Da bi se proveo ovaj projekt, bilo bi potrebno provesti komparativno istraživanje baza podataka odvjetničkih komora, u dijelovima koji se odnose na odvjetnike, u zemljama članicama EU-a.

Drugi projekt koji je predložio CCBE odnosi se na pristup i razmjenu elektronskih dokaza za odvjetnike. Cilj bi bio da se odvjetnicima olakša pristup elektronskim dokazima, te da se olakša njihova razmjena s drugim odvjetnicima i vlastima, na nacionalnoj i europskoj razini. CCBE izbliza prati razvoj u pitanju elektronskih dokaza i vodi važne rasprave o tom pitanju. Dokaz za ovu tvrdnju je i okrugli stol o e-pravosuđu CCBE-a, održan 28. lipnja u Europskom parlamentu. Ako želite dobiti više informacija o ovoj temi pogledajte naš [newsletter iz lipnja](#).

CCBE je također predložio da se napravi nacrt prijedloga i smjernica za korištenje umjetne inteligencije u području prava, u suradnji s drugim zainteresiranim dionicima. To bi moglo pomoći odvjetnicima u tome kako koristiti i primijeniti umjetnu inteligenciju i koje su njezine deontološke i profesionalne implikacije. CCBE će održati Konferenciju u Lilleu o umjetnoj inteligenciji u petak 30. studenoga. Više podataka o ovoj temi možete dobiti od Paule Garrido na mail: garrido@ccbe.eu.

Zbog utjecaja e-pravosuđa i umjetne inteligencije na pravosudni svijet, CCBE smatra da bi edukacijski programi za odvjetnike o ovim pitanjima bili vrlo korisni, posebice što se tiče digitalizacije pravnih procesa i pravnih postupaka. Odvjetničke komore bi osmislile edukacijske programe kako bi promovirale najbolju praksu iz područja elektronske informacije, uključujući i desetodnevne ili dvadesetodnevne radionice za odvjetnike.

Ovdje spomenuti prijedlozi za projekte e-pravosuđa su prijedlozi koje je CCBE izložio unutar radne skupine Vijeća EU-a. CCBE poduzima važne mjere u pitanju e-pravosuđa i online platformi i zalaže se za profesiju u kojoj se uloga novih tehnologija brzo razvija i u kojoj odvjetnici imaju važnu ulogu.

PREDSTOJEĆI DOGAĐAJI

<i>od 5. do 7. rujna 2018.</i>	<i>Glavna skupština Europskog pravnog instituta - Riga</i>
<i>od 5. do 7. rujna 2018.</i>	<i>Natjecanje mladih odvjetnika - Trier</i>
<i>14. rujna 2018.</i>	<i>Stalni odbor - Bruxelles</i>
<i>12. listopada 2018.</i>	<i>Konferencija o odgovornosti izabраних dužnosnika i njihovih suradnika, komparativno pravo (b.cambier@cambieravocats.be) - Bruxelles</i>
<i>19. listopada 2018.</i>	<i>Stalni odbor- Bruxelles</i>
<i>25. listopada 2018.</i>	<i>Europski dan odvjetnika</i>
<i>28. i 29. listopada 2018.</i>	<i>Sastanak L5 - Porto</i>

STAJALIŠTA CCBE-A I VODIČI USVOJENI OD SIJEČNJA DO KOLOVOZA 2018.

- [Obavijest o CCBE-u kao amicus curiae u slučaju Microsoft Ireland](#) (siječanj 2018).
- [Odgovor CCBE-a na javno savjetovanje o modernizaciji pravosudne suradnje u području građanskog i trgovačkog prava unutar EU](#) (26/02/2018)
- [Preporuke CCBE u vezi pravne pomoći](#) (23/03/2018)
- [Zajednička izjava CCBE-a i FBE-a o vladavini prava i načelima međusobnog priznavanja](#) (18/05/2018)
- [Preliminarni komentari CCBE-a o prijedlogu direktive o reprezentavnim akcijama za zaštitu kolektivnog interesa potrošača, i ukidanja Direktive 2009/22/EC](#) (18/05/2018)
- [Tumačenje načela i pravila Povelje CCBE-a o temeljnim načelima europskog odvjetništva, Kodeksa ponašanja za europske odvjetnike i Etičkog kodeksa](#) (18/05/2018)
- [Komentari CCBE-a o prijedlogu direktiva koja mijenja direktivu 2017/1132 u pogledu prekograničnih spajanja i podjela](#) (29/06/2018)
- [Komentari CCBE-a na prijedlog direktive koja mijenja Direktivu 2017/1132 u pogledu korištenja digitalnih alata i procesa u trgovačkom pravu](#) (29/06/2018)
- [Komentari CCBE-a na prijedlog direktive o zaštiti osoba koje prijavljuju kršenje prava EU-a](#) (29/06/2018)
- [Komentari CCBE-a na nacrt teksta amandmana na Protokol broj 3. Statuta Suda pravde Europske unije](#) (29/06/2018)
- [Preliminarni komentari CCBE-a na prijedlog Komisije o regulaciji europskog čuvanja elektronskih dokaza u kaznenim postupcima](#) (29/06/2018)
- [Vodič CCBE-a za odvjetnike koji se koriste online platformama](#) (29/06/2018)